

[Statsministeren.]

mig noget naturligt og selvfølgelig, at rigsdagen foruden juridiske kommissioner må have et folkeligt element. Jeg erkender imidlertid problemet og mener, det er et af dem, som man naturligt kan se på under udvalgsbehandlingen.

Det ærede medlem hr. Hans Thyge Jacobsen, der jo, som alle ved, er en bitter modstander af grundlovsforslaget, mente, det var i strid med den nuværende grundlovs § 94, at den folkeafstemning, der skal fastlægge den fremtidige valgretsalder, skal finde sted samtidig med den folkeafstemning, hvor der skal stemmes for og imod selve grundlovsforslaget. Det ærede medlem rejste også spørgsmålet, om det var foreneligt med den nuværende grundlov at give de 21-årige adgang til at stemme ved denne lejlighed. Det er et af de spørgsmål, der har været meget omhyggeligt og grundigt debatteret i kommissionen. Det har desuden været forelagt de tilfornede. Den juridiske sagkundskab har erklæret, at den påtænkte fremgangsmåde er absolut forenelig med bestemmelsen i grundlovens § 94.

Det ærede medlem hr. Thestrup rejste spørgsmålet om den nærmere afgrænsning af, hvilke love der kan sendes ud til folkeafstemning. Også dette problem har stået forfatningskommissionen klart, og man har prøvet, om man kunne finde en løsning på de konflikter, der kunne tænkes at opstå i fremtiden; men det har ikke været muligt at give anvisning på, hvorledes en sådan konflikt skal løses. Den eneste udvej, grundloven har, er at angive så tydeligt og udtømmende, som det er muligt, de tilfælde, der er unddraget folkeafstemning, og det er det, vi i kommissionen har bestræbt os for. Kan det gøres bedre, er det også noget, man naturligt kan se på under det udvalgsarbejde, der nu kommer til at foregå.

Det ærede medlem hr. Arnth Jensen udtalte en vis bekymring i anledning af den ændrede udformning af folkeskoleparagraffen. Jeg anser denne bekymring for ubegrundet. Det er jo kun paragraffens første punktum, der er skrevet om, og kommissionens altovervejende flertal, hvortil jeg slutter mig, finder den nye formulering bedre end den gamle. Paragraffens sidste punktum er ikke ændret. I dette tilsikres det forældre og værger, at de ikke er plig-

tige til at lade børnene undervise i folkeskolen, når de selv sørger for, at børnene får en undervisning, som står mål med, hvad der nu engang kræves i folkeskolen. Når denne bestemmelse går uændret over i den nye grundlov, ser jeg ingen grund til at frygte, at der skulle lægges den frie undervisning, som også har min varme sympati, hindringer i vejen som følge af den ændrede udformning af det første punktum.

Det ærede medlem var desuden betænkelig ved at mindske den procentdel af vælgere, der skal til for at stemme en grundlovsændring igennem; nedsættelsen af procenten fra 45 til 40. Jeg tror egentlig ikke, jeg behøver at bede det ærede medlem være opmærksom på, at dette spørgsmål har været meget stærkt drøftet både i partierne og også under kommissionsarbejdet. Man er her endt med de 40 pct., og jeg må tilstå, at jeg finder denne procent rimelig, ikke mindst under hensyntagen til de erfaringer, som vi indhøstede også ved grundlovsændringen i 1920.

Det ærede medlem hr. Thestrup beklagede, at det ikke var lykkedes at nå frem til en større sikring af ejendomsretten. Jeg forstår udmærket det ærede medlems betragtning, men også på dette område gælder det om at være realistisk, og for mig at se nytter det ikke at opstille en ønskegrundlov og så måle det foreliggende forslag med denne ønsketilstand. Fremgangsmåden må stedse være at sammenholde forslaget med den gældende grundlov og så notere sig de fremskridt, der opstår i forhold hertil. Derfor må jeg bede det ærede medlem om at sammenholde den gældende grundlovs § 80 om ejendomsretten med forslagets § 74, så vil det ærede medlem utvivlsomt, således som jeg var inde på det for et øjeblik siden i anden forbindelse, erkende, at indføjelser om ekspropriationsaktens lovlighed og erstatningens størrelse er et væsentligt fremskridt.

Til det ærede medlem hr. Anker Lau vil jeg gerne sige, at det er nødvendigt, at grundloven indeholder en bestemmelse om den kommende rigsdags medlemstal eller i hvert fald en maksimumsgrænse for dette antal. Der er også andre ærede medlemmer, der i dag har været inde på spørgsmålet om antallet af medlemmer i den nye rigsdag, og man har talt om, at det i hvert fald burde udgøre et par hundrede. Også dette har